

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E., a.s.**, so sídlom v K., IČO: X., proti žalovaným **1/ J. L.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. Š. L., advokátom, so sídlom v B., a **2/ K. A.**, bývajúcej v B., **o zaplatenie 75,02 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 12 C 57/2010, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. novembra 2010, sp.zn. 12 Co 309/2010, v spojení s opravným uznesením z 10. marca 2011, sp.zn. 12 Co 309/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného 1/ **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 23. júna 2010, č.k. 12 C 57/2010-30 uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 75,02 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne zo sumy 75,02 eur odo dňa 27.05.2009 do zaplatenia, najviac však do výšky 75,02 eur, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne, z istiny od 27.05.2009 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 64,12 eur advokátovi žalobkyne do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň vyslovil, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V prevyšujúcej časti návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Z vykonaného dokazovania zistil, že medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ bola uzatvorená kúpna zmluva s výhradou vlastníctva podľa § 601 Občianskeho zákonníka. Nestotožnil sa s názorom žalobkyne, že sa jednalo o zmluvu o finančnom prenájme podľa § 489 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaného 1/ preto zaviazal k zaplateniu žalovanej sumy ako nedoplatku zvyšku dohodnutej kúpnej ceny, spolu s príslušenstvom. Žalovanú 2/ zaviazal k zaplateniu pohľadávky z titulu ručiteľského záväzku. Zmluvnú pokutu za porušenie zmluvnej povinnosti súd v zmysle § 545a

Občianskeho zákonníka znížil.

Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 25. novembra 2010, sp.zn. 12 Co 309/2010, v spojení s opravným uznesením z 10. marca 2011, sp.zn. 12 Co 309/2010, ako súd odvolací, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu a vyhodnotenie dôkazov postupoval okresný súd správne. Za správne považoval aj preskúmanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty súdom prvého stupňa s tým, že správne celú uplatnenú zmluvnú pokutu nepriznal, pretože by to bolo v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V postupe okresného súdu nedošlo ani k procesným pochybeniam, ktoré by mohli byť dôvodom pre vyhovie odvolaniu. Odvolanie žalovaného 1/ považoval preto za nedôvodné.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný 1/. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského i okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dovolaní uviedol, že nevykonaním ním navrhnutých dôkazov a tým, že bolo rozhodnuté bez jeho osobnej účasti, mu súdy nižších stupňov odňali možnosť pred súdom konať. Vytýkal súdom nižšieho stupňa, že nesprávne zistili skutkový stav veci a že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobkyňa považovala napadnuté rozhodnutia za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaný 1/ napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie odvolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. Navyše, prípustnosť dovolania podľa § 238 O.s.p. vylučuje aj ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

S prihliadnutím na obsah dovolania, sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či konanie pred súdmi nižších stupňov nebolo postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej

ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom vylúčil účastníka konania z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy nevykonali ním navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci aj využil (nebolo mu odňaté). Rozhodnutie o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, ponecháva súdu. Odvolací ani prvostupňový súd preto svojim postupom dovolateľa nevyhlúčili z realizácie procesného práva, ktoré mu O.s.p. priznáva.

Dovolateľ ďalej namietal porušenie (odňatie) jeho práva účasti na odvolacom pojednávaní tým, že sa konalo bez jeho prítomnosti. Ani táto námietka dovolateľa však opodstatnená nie je.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu (aj celého konania na odvolacom súde) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu).

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (krajský súd pred vyhlásením rozsudku dokazovanie nedoplňoval ani nezopakoval, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie iba verejne vyhlásil v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O.s.p. Postupom odvolacieho súdu plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v čase rozhodnutia nemohlo preto dôjsť k odňatiu možnosti žalovaného 1/ pred súdom konať (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 362/09).

Pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/ spochybňujúcu nesprávnosť zistenia skutkového stavu veci, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie nie je možné odôvodniť tým, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav veci, resp. že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Námietky v tomto smere vznesené bez ďalšieho nespôsobujú ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je totiž realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 1/ podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. marca 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová